АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2026/077/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2026 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор Н.Энхчимэг Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Enkhchimeg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.03.04 № 145

танай ____________-ны №____________-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН НЭГДСЭН ЭМНЭЛГИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Д.НАРАНТУЯА ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

1. Тус байгууллага нь тайлант онд удирдлагын зөвлөлийн 2025 оны 02 дугаар хурлын тэмдэглэлийг үндэслэн даргын 2025 оны Б/33 дугаар тушаалаар тасгийн эрхлэгч эмч нарын үндсэн цалинг 20%-иар, ахлах сувилагч нарын үндсэн цалинг 10%-иар тус тус нэмэгдүүлэн 34 албан хаагчдад нийт 131,106.8 мянган төгрөгийн цалин хөлсийг үндэслэлгүйгээр илүү тооцон олгож татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өр үүсгэсэн;
2. Тус байгууллага нь тайлант оны өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 74,606.1 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн;

Дээрх зөрчил ньТөсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-д "Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх"; 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6-д "сахилга баттай байх"; 4.1.9-д "хариуцлагатай байх"; 12 дугаар зүйлийн 12.1.4-т "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад", "Төрийн албаны зарим албан

тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг, шинэчлэн тогтоох тухай" МУЗГ-ын 2024 оны 238 дугаар тогтоолын 06 дугаар хавсралт" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант онд 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 18,221,716.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт бүрдүүлж, гүйцэтгэлээр 17,947,673.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 үндсэн зорилтын хүрээнд 122 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилт 91 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,378,209,211.58	1,220,435,386.40
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	9,471,400.00	4,278,095.02
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,471,400.00	4,278,095.02
3121	Төгрөг	9,471,400.00	4,278,095.02
31211	Төрийн сангийн харилцах	9,471,400.00	4,278,095.02
33	АВЛАГА	891,013,958.32	21,738,348.32
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	891,013,958.32	738,348.32
335	Бусад авлага	-	21,000,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	21,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,477,723,853.26	1,194,418,943.06
351	Түүхий эд материал	614,846,346.50	447,154,016.95
35130	Эм боох материал	614,846,346.50	447,154,016.95
354	Хангамжийн материал	862,877,506.76	747,264,926.11
35410	Бичиг хэргийн материал	13,168,693.06	6,766,665.12
35420	Аж ахуйн материал	685,263,881.70	611,731,440.59
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,206,230.00	8,477,390.00
35440	Түлш шатах тослох материал	3,560,500.00	324,000.00
35450	Барилгын засварын материал	141,442,311.00	109,740,211.00
35460	Хүнсний материал	10,235,891.00	10,225,219.40
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	32,427,789,708.19	30,348,793,952.18
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	32,427,789,708.19	30,348,793,952.18
392	Биет хөрөнгө	32,267,175,708.19	30,184,154,674.40
39201	Барилга, байгууламж	25,708,828,420.00	25,708,563,531.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(235,326,251.76)	(663,334,088.28)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	1,317,835,014.80	1,254,855,014.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(269,203,182.84)	(446,486,279.76)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	10,671,518,681.18	11,066,950,363.28
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,973,053,639.74)	(6,780,336,117.41)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	95,747,362.10	75,961,196.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,170,695.55)	(32,018,945.33)
393	Биет бус хөрөнгө	160,614,000.00	164,639,277.78
39301	Програм хангамж	-	4,076,000.00
39302	Хасагдуулга	-	(50,722.22)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	160,614,000.00	160,614,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**34,805,998,919.77**	**31,569,229,338.58**
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	822,313,476.25	875,058,022.81
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	822,313,476.25	875,058,022.81
413	Өглөг	822,313,476.25	875,058,022.81
41310	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	178,549,764.25	561,003,358.03
41320	Бараа үйлчилгээний өглөг	603,763,712.00	300,904,664.78
4136	Бусад өглөг	40,000,000.00	13,150,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	40,000,000.00	13,150,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	33,983,685,443.52	30,694,171,315.77
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	33,983,685,443.52	30,694,171,315.77
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	4,539,054,700.00	4,539,054,700.00
51101	Өмч: -Төрийн өмч	4,539,054,700.00	4,539,054,700.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	29,444,630,743.52	26,155,116,615.77
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	29,444,630,743.52	29,444,630,743.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(3,289,514,127.75)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН**	**34,805,998,919.77**	**31,569,229,338.58**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	44,824,961,404.53	18,108,998,232.86
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	28,369,782,051.53	1,729,914,641.86
120	Нийтлэг татварын бус орлого	28,369,782,051.53	1,729,914,641.86
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	768,516,831.08	673,121,008.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	275,666,831.08	310,107,351.60
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	492,850,000.00	363,013,657.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Үндсэн хөрөнгө /	27,483,785,158.45	955,553,012.11
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого / Бараа материал/	117,480,062.00	101,240,621.15
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	16,455,179,353.00	16,379,083,591.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,137,924,500.00	1,125,146,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгуллага/	1,137,924,500.00	1,125,146,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	15,317,254,853.00	15,253,937,591.00

134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас	15,317,254,853.00	15,253,937,591.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	19,892,534,698.28	21,397,589,365.66
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,892,534,698.28	21,397,589,365.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	19,851,853,783.22	21,033,108,829.84
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,330,685,975.35	10,983,450,767.00
210101	Цалин	5,471,242,664.15	6,025,587,654.00
210102	Нэмэгдэл цалин	3,983,248,434.65	4,133,432,523.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	223,202,108.00	237,402,000.00
210104	Урамшуулал	652,992,768.55	587,028,590.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,312,248,256.67	1,389,768,600.84
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	927,873,712.74	953,892,732.78
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	75,587,500.00	111,038,296.39
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	63,763,722.83	76,439,307.72
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	42,125,300.00	49,560,932.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	202,898,021.10	198,837,331.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,091,193,584.94	1,131,364,715.89
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	163,087,048.00	234,009,162.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	754,602,280.00	800,454,138.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	173,504,256.94	96,901,415.89
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	240,803,091.77	398,392,914.59
210401	Бичиг хэргийн материал	32,032,220.00	28,608,740.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	117,063,300.00	112,246,500.00
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	4,150,766.00	5,259,631.00
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	4,100,000.00	3,000,000.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	83,456,805.77	249,278,043.59
2105	Нормативт зардал	3,712,796,098.87	3,807,402,686.35
210501	Эм	3,364,298,177.07	3,507,143,937.75
210502	Хоол	348,497,921.80	300,258,748.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	88,540,416.19	138,149,540.00
210604	Урсгал засвар	88,540,416.19	138,149,540.00
2107	Томилолт, зочны зардал	33,044,100.00	33,949,000.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	33,044,100.00	33,949,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	301,109,795.00	94,529,132.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	224,718,581.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	4,000,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	2,000,000.00	2,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	653,312.00	789,992.00
210805	Тээврийн хэрэсглийн оношилгоо	264,000.00	264,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	42,109,000.00	68,269,270.00
210807	Газрын төлбөр	1,838,402.00	819,870.00
210808	Банк санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	648,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягтын зардал	24,878,500.00	22,386,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,741,432,464.43	3,056,101,473.17
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,548,079.00	100,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,720,884,385.43	3,056,001,473.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,680,915.06	364,480,535.82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,950,000.00	364,480,535.82
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	185,602,535.82
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	176,178,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	3,950,000.00	2,700,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	36,730,915.06	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,730,915.06	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	24,932,426,706.25	(3,288,591,132.80)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	4,803,065,146.39	922,994.95
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	4,803,065,146.39	922,994.95
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	(4,803,065,146.39)	(922,994.95)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	20,129,361,559.86	(3,289,514,127.75)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

ДАНС	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	16,792,830,371.76	17,942,480,209.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	275,666,831.08	310,107,351.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	275,666,831.08	310,107,351.60
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	275,666,831.08	310,107,351.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	275,666,831.08	310,107,351.60
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	16,517,163,540.68	17,632,372,858.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	492,850,000.00	363,013,657.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	492,850,000.00	363,013,657.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,137,924,500.00	1,125,146,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,137,924,500.00	1,125,146,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	14,886,389,040.68	16,144,213,201.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	14,886,389,040.68	16,144,213,201.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	16,331,586,325.66	17,929,373,814.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,331,586,325.66	17,929,373,814.58
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	16,290,905,410.60	17,564,893,278.76
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,257,737,043.15	10,554,679,542.01
210101	Үндсэн цалин	5,471,242,664.15	5,668,310,326.01
210102	Нэмэгдэл	3,910,299,502.45	4,064,682,461.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	223,202,108.00	237,647,897.00
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	652,992,768.55	584,038,858.00
2102	Ажил олгочоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,206,647,424.62	1,436,086,232.05
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	872,136,073.90	1,010,330,932.05
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	75,587,500.00	106,438,800.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	39,684,100.00	53,219,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	42,125,300.00	53,219,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	177,114,450.72	212,877,700.00
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	1,150,453,523.94	1,080,146,000.00
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	173,087,048.00	234,009,162.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	803,862,219.00	749,235,422.11
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	173,504,256.94	96,901,415.89
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	260,135,606.00	234,910,561.00
210401	Бичиг хэрэг	34,759,600.00	25,588,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	109,050,000.00	109,010,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,499,516.00	5,259,631.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,100,000.00	3,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	107,726,490.00	92,052,180.00
2105	Нормативт зардал	2,823,660,431.70	3,980,602,011.70
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,376,724,416.10	3,620,353,934.70
210502	Хоол, хүнс	368,575,338.00	300,248,077.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	78,360,677.60	60,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	191,323,007.19	141,972,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллийн хэрэгсэл	-	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	191,323,007.19	138,972,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	33,044,100.00	33,949,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	33,044,100.00	33,949,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	319,530,195.00	95,550,232.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	239,504,981.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,000,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,000,000.00	2,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	653,312.00	789,992.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	264,000.00	264,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	43,599,000.00	66,019,270.00
210807	Газрын төлбөр	1,838,402.00	819,870.00
210808	Банк санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	648,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	27,022,500.00	21,581,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,374,079.00	6,997,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,374,079.00	6,997,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,680,915.06	364,480,535.82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,950,000.00	364,480,535.82
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	185,602,535.82
213208	Хөдөө орон нутагт тогвортой ажилласан албан хаагчдад төрөөс узүүлэх дэмжлэг	-	176,178,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	3,950,000.00	2,700,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	36,730,915.06	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,730,915.06	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	461,244,046.10	13,106,395.02
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	825,291,101.00	22,375,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	825,291,101.00	22,375,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	825,291,101.00	22,375,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	825,291,101.00	22,375,700.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(825,291,101.00)	(22,375,700.00)

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(364,047,054.90)	(5,193,304.98)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	373,518,454.90	9,471,400.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,471,400.00	4,278,095.02

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын хувь оролцоо	Хуримтлагдсан үр дүн	Нийт дүн
9	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	29,444,630,743.52	33,983,685,443.52
10	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	29,444,630,743.52	33,983,685,443.52
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,539,054,700.00	29,444,630,743.52	33,983,685,443.52
17	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	(3,289,514,127.75)	(3,289,514,127.75)
18	2025 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	26,155,116,615.77	30,694,171,315.77

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,471,400.00	(9,471,400.00)	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**18,221,716,100.00**	**17,947,673,514.58**	274,042,585.42	**98.5**
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,125,146,000.00	1,125,146,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,125,146,000.00	1,125,146,000.00	-	100.0
1340	НД-ЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	16,252,434,400.00	16,144,213,201.00	108,221,199.00	99.3
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	16,252,434,400.00	16,144,213,201.00	108,221,199.00	99.3
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	844,135,700.00	673,121,008.60	171,014,691.40	79.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	384,713,500.00	310,107,351.60	74,606,148.40	80.6
1200042	төсөвт байгууллагын өөрийн орлого туслах	449,950,800.00	363,013,657.00	86,937,143.00	80.7
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	9,471,400.00	-	9,471,400.00	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	18,221,716,100.00	17,947,673,514.58	274,042,585.42	98.5
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	18,221,716,100.00	17,947,673,514.58	274,042,585.42	98.5
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	17,767,315,300.00	17,583,192,978.76	184,122,321.24	99.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,716,833,800.00	10,554,679,542.01	162,154,257.99	98.5
210101	Үндсэн цалин	5,989,445,600.00	5,668,310,326.01	321,135,273.99	94.6
210102	Нэмэгдэл	3,834,150,200.00	4,064,682,461.00	(230,532,261.00)	106.0
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	248,909,800.00	237,647,897.00	11,261,903.00	95.5
210104	Урамшуулал	644,328,200.00	584,038,858.00	60,289,342.00	90.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,436,135,400.00	1,436,086,232.05	49,167.95	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,010,380,100.00	1,010,330,932.05	49,167.95	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	106,438,800.00	106,438,800.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	53,219,400.00	53,219,400.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	53,219,400.00	53,219,400.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	212,877,700.00	212,877,700.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,080,146,000.00	1,080,146,000.00	-	100.0
210301	Гэрэл цахилгаан	195,133,100.00	226,599,912.00	(31,466,812.00)	116.1
210302	Түлш, халаалт	769,012,900.00	749,235,422.11	19,777,477.89	97.4
210303	Цэвэр, бохир ус	116,000,000.00	104,310,665.89	11,689,334.11	89.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	238,644,500.00	234,910,561.00	3,733,939.00	98.4
210401	Бичиг хэрэг	27,589,000.00	25,588,750.00	2,000,250.00	92.7
210402	Тээвэр (шатахуун)	107,059,500.00	109,010,000.00	(1,950,500.00)	101.8
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	5,396,000.00	5,259,631.00	136,369.00	97.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	95,600,000.00	92,052,180.00	3,547,820.00	96.3
2105	Нормативт зардал	3,992,909,200.00	3,980,602,011.70	12,307,188.30	99.7
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,633,261,700.00	3,620,353,934.70	12,907,765.30	99.6
210502	Хоол, хүнс	299,647,500.00	300,248,077.00	(600,577.00)	100.2
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	60,000,000.00	60,000,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил худалдан авах	161,485,700.00	160,271,900.00	1,213,800.00	99.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	18,485,700.00	18,299,700.00	186,000.00	99.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	140,000,000.00	138,972,200.00	1,027,800.00	99.3
2107	Томилолт, зочны зардал	34,000,000.00	33,949,000.00	51,000.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	34,000,000.00	33,949,000.00	51,000.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	100,263,200.00	95,550,232.00	4,712,968.00	95.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	4,000,000.00	-	4,000,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,100,000.00	789,992.00	310,008.00	71.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	572,000.00	264,000.00	308,000.00	46.2

210806	Мэдээллийн технологийн зардал	70,100,000.00	70,095,270.00	4,730.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	910,000.00	819,870.00	90,130.00	90.1
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	21,581,200.00	21,581,100.00	100.00	100.0
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,897,500.00	6,997,500.00	(100,000.00)	101.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,897,500.00	6,997,500.00	(100,000.00)	101.4
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	454,400,800.00	364,480,535.82	89,920,264.18	80.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	454,400,800.00	364,480,535.82	89,920,264.18	80.2
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	250,852,800.00	185,602,535.82	65,250,264.18	74.0
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж	199,098,000.00	176,178,000.00	22,920,000.00	88.5
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	4,450,000.00	2,700,000.00	1,750,000.00	60.7
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,471,400.00	(9,471,400.00)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	4,278,095.02	(4,278,095.02)	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	323.00	323.00	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	244.00	244.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	78.00	78.00	-	100.0
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО /жилийн дунджаар/	-	-	-	-
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	-	-	-	-
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	323.00	323.00	-	100.0
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч /ТҮЭМ/	245.00	245.00	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч /ТҮ/	78.00	78.00	-	100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулаагүй 205,712.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч зөрчлийн таслан зогсоох 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 3 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 205,712.9 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 127,552.0 мянган төгрөгөөс их байх тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө

3.1 Албан шаардлага

3.1.1. Тус байгууллага нь тайлант оны өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 74,606.1 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-д "Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

***Шийдвэрлэсэн нь**: Зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх арга хэмжээ авах албан шаардлага хүргүүлэв.*

3.1.2. Тус байгууллага нь тайлант онд удирдлагын зөвлөлийн 2025 оны 02 дугаар хурлын тэмдэглэлийг үндэслэн даргын 2025 оны Б/33 дугаар тушаалаар тасгийн эрхлэгч эмч нарын үндсэн цалинг 20%-иар, ахлах сувилагч нарын үндсэн цалинг 10%-иар тус тус нэмэгдүүлэн 34 албан хаагчдад нийт 131,106.8 мянган төгрөгийн цалин хөлсийг үндэслэлгүйгээр илүү тооцон олгож татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өр үүсгэсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”; 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6-д “сахилга баттай байх”; 4.1.9-д “хариуцлагатай байх”; 12 дугаар зүйлийн 12.1.4-т “хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад”, “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг,

шинэчлэн тогтоох тухай" МУЗГ-ын 2024 оны 238 дугаар тогтоолын 06 дугаар хавсралтыг зөрчиж байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: *Зөрчил арилгуулж, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.*

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Халаалтын зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аймгийн Засаг даргын 2024 оны 07-р сарын 30-ны өдрийн А/577 дугаар захирамжийн дагуу "Эх голомтын илч" ХХК-тай дулааны эрчим хүчээр хангах гэрээг байгуулан Нэгдсэн эмнэлгийн өөрийн эзэмшлийн уур зуухны барилга, халаалтын тогоог ашиглуулан ажиллаж байна. Энэ гэрээнд эмнэлгийн өмчийг ашиглуулсны түрээсийн төлбөр, эсвэл халаалтын төлбөрөөс үнийн хөнгөлөлт үзүүлэх талаар тусгаагүй байх бөгөөд эрчим хүчний зохицуулах зөвлөлөөс тогтоосон үнэ тарифаар төлбөрийг Эх голомтын илч ХХК-д бүрэн шилжүүлсэн байна. Тус байгууллага нь дээрх хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг бүртгэж байгаа бөгөөд ядаж элэгдлийн зардлын хэмжээгээр төлбөрөөс хөнгөлүүлэх арга хэмжээ аваагүй, өөрийн өмчийг үнэгүй төлбөргүй ашиглуулж алдагдал хүлээж байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн өмчийн өөрийн эд хөрөнгө түрээслүүлэх журам"-ын 1 дүгээр зүйлийн 8-д "... төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг зөвхөн нэг этгээдэд түрээслүүлэх бол түрээслэгчийг сонгон шалгаруулна", 2 дугаар зүйлийн 13-д "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн гэрээг байгуулахдаа Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас баталсан түрээсийн гэрээний үлгэрчилсэн загварыг үндэс болгоно", 16-д "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэхдээ түрээсийн төлбөрийн хэмжээг энэ журмын 11-д заасан жишиг үнийг баримтлан, зах зээлийн тухайн үеийн үнэ болон бусад холбогдох үзүүлэлтүүдийг харгалзан тогтоож, гэрээнд тусгана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Иймд ашиглагч байгууллагыг журмын дагуу сонгон шалгаруулж уурын зуухны ашиглалтын түрээсийн төлбөр болон элэгдлийн зардлын дүнгээр зардлыг бууруулж тооцох арга хэмжээг авч ажиллах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дугаарын 25-ны дотор ирүүлнэ үү.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 06 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Зөвлөмж		Албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Уурын зуухны ашиглалтай холбоотой	1	0	1			
Өөрийн орлого дутуу төвлөрүүлсэн	1	74,606.0			1	74,606.1
Засгийн газрын тогтоолын зөрчиж үндсэн цалинг нэмэгдүүлсэн	1	131,106.9			1	131,106.9
Нийт дүн	3	205,712.9	1		**2**	**205,712.9**